

ongevallen en beroepsziekten) ', 18 september 1986.

12. Zie Van Zwam, 'Melden van gevaren', Personeelbeleid 20 (1984) nr. 12.

13. Zie voor de registratieverplichting van gevaarlijke stoffen art. 188c VBF en art. 60 VBR.

14. Zie voor concrete bouwkundige eisen en inrichtingseisen art. 33 t/m 43 en 179 VBF, art. 48 en 78 VBR, de model-Bouwverordening van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Algemene Richtlijnen Ontvluchting en Redding, een bijlage van de model-Brandveiligingsverordening van het VNG.

15. Voor concrete eisen omtrent eerste hulp en redding zie art. 174 t/m 178 VBF en art. 44 en 45 VBR.

16. Op grond van art. 13 Brandweerwet 1985 (Stb. 87) en het Besluit bedrijfsbrandweren (Stb. 1990, 80) kan een bedrijf verplicht worden gesteld over een eigen bedrijfsbrandweer te beschikken.

17. Zie art. 5, elfde lid, Arbowet. Zie uitvoerder over het bedrijfsnoodplan Van Zwam, 'Het bedrijfsnoodplan', Arbeidsomstandigheden 65 (1989) nr. 3.

18. Zie art. 160, 182a en 182b VBF en de Nota van Toelichting, pag. 14 e.v. bij het wijzigingsbesluit terzake (Stb. 1989, 416), alsmede de artikelen 41, 52 en 53, VBR.

19. Zie voor geluidvoorschriften art. 179a VBF en art. 49 en wijziging van het VBF terzake (Stb. 1987, 26) en de DGA-nota: 'Nadere uitwerking uitvoeringsbeleid geluid op de arbeidsplaats', juni 1990.

20. Zie over brandpreventie

- Van Zwam, 'De voorschriften van de Hinderwet-vergunning', De Veiligheid 57 (1981), nrs. 10, 11 en 12;

- Van Zwam, 'Brandveiligheid in bedrijven', De Veiligheid 60 (1984), nr. 3.

Integratie arbo en milieu in UK kent weinig hindernissen

Erik Pennekamp

Met een knipoog naar het Britse NMP-plus, This Common Inheritance, biedt een metershoge reclamevader zijn zoontje alvast zijn BMW aan met de woorden: Op een dag mijn jongen zal dit alles van jou zijn. BMW claimt namelijk een 80% recyclebare auto te hebben gemaakt. In ieder geval een originele benadering van het milieu. Naar blijkt ook kenmerkend.

Als het omgekeerde van de wet van de remmende voorsprong ook waar is, dan heeft de Engelse stimulerende achterstand in ieder geval op papier iets opgeleverd. Er zijn nieuwe, geïntegreerde milieuwetten en de samenwerking tussen milieu- en arbeidsinspectie is geregeld. Maar Brits papier, gerecycleerd of niet, is minstens zo geduldig als het continentale. Op de Environment and Safety Conference, die in mei in Londen werd gehouden, werden fraaie woorden gesproken. Vooral de afkortingen mochten er zijn. Her Majesty's Inspector of Pollution Len Stuffs bijvoorbeeld legt zijn gehoor geduldig uit wat de diepere betekenis van BATNEEC is. BATNEEC (spreek uit betniek) betekent Best Available Techniques Not Entailing Excessive Cost, te vergelijken met onze begrippen 'redelijkerwijs' en 'stand van de techniek'. Als BATNEEC niet werkt, komt BPEO om de hoek kijken: Best Practicable Environmental Option. De vluchtdeuren lijken wagenwijd open te staan. Toch is de Integrated Pollution Control, een nieuw onderdeel van de eveneens nog maar net van kracht zijnde Environmental Protection Act, een stap voorwaarts. Hoofddoelen zijn allereerst het voorkomen of minimaliseren van het vrijkomen van voorgescreven stoffen en het verminderen van het gevaar als deze stoffen toch vrijkomen. Daarnaast moet een aanpak worden ontwikkeld die industriële lozingen in de context van het milieu als geheel plaatst.

Bij de handhaving van de nieuwe milieuwet bedienen de inspecteurs zich van vergelijkbare middelen als de Nederlandse inspecteurs van de arbeid: van aanmaning tot verbetering via tijdelijk verbod tot intrekken van de vergunning, waarmee het hele proces tot stilstand komt. Rechterlijk ingrijpen hoort ook tot de mogelijkheden, waarbij het betalen van de

hele schoonmaakoperatie het minste is. Directie en managers kunnen persoonlijk aansprakelijk worden gesteld. Geen van de aanwezigen leek echt onder de indruk. Enerzijds omdat deelnemers aan dergelijke conferenties toch dikwijls al een positieve grondhouding hebben, anderzijds omdat het aantal inspecteurs minstens zo beperkt is als in Nederland. Topman J.R. Roddom van Bayer UK lijkt tenminste bezorgder over het beeld dat het Britse publiek van de chemische industrie heeft dan om de werkelijke stand van de vervuiling: het percentage weet niet/geen mening in antwoord op de vraag 'heeft volgens u de industrie voldoende gedaan om vervuiling tegen te gaan' scoorde veel hoger dan in Duitsland. Meer een PR-probleem dan een milieuprobleem dus.

Intelligent

De samenwerking tussen milieu- (HMIP) en arbeidsinspectie (Health and Safety Executive, HSE) is op papier vastgelegd in een Memorandum of Understanding, een soort convenant dus. Al in de inleiding staat vermeld, dat inspecteurs op het uitvoerende niveau heel wat te discussiëren zullen hebben. 'Een intelligente en open benadering om tot snel handelen over te kunnen gaan is de verantwoordelijkheid van iedereen in de beide organisaties.' Onder het kopje 'werkafspraken' staan nadrukkelijk de onderwerpen vermeld waarover beide instanties normaal gesproken contact zullen hebben: vergunningen; ontwerpen, uitvoeren, onderhouden en stoppen van processen; kwaliteitsborging; minimaliseren en opslag van afval; toxicologie; monitoring; incidenten; handhaving; milieukundige aspecten van veiligheidsrapporten en bodemverontreiniging.

Bij het onderdeel handhaving zijn afspraken gemaakt over het voeren ►

van overleg voordat juridische stappen tegen een bepaalde werkgever worden ondernomen.

Beide instellingen zullen plaatselijke autoriteiten die zich met ruimtelijke ordening bezighouden voorlichten over het mogelijke effect van industriële ontwikkelingen op omwonenden.

HSE houdt het primaat als het gaat over incidenten en ongelukken.

Het laatste punt in de overeenkomst luidt: 'Diegene die voor de handhaving verantwoordelijk is, moet voorzichtig zijn met openbaarmaking van informatie om de schijn van

grenswaarden bevatten. De nieuwe standaard zal samenhangen met de serie kwaliteitsnormen die wij kennen als ISO 9000-9004.

Ook Peter Hewitt, hoogleraar aan de universiteit van Bradford, legde de verbinding met kwaliteit: 'Gezondheid en veiligheid zijn een integraal onderdeel van het productieproces. Op zijn minst verdient dat evenveel aandacht en vaardigheid als de zakelijke en financiële kant van de bedrijfsvoering. Dit kan verschillende voordelen hebben, waaronder grotere efficiency. Bovendien strookt het met nationale en internationale druk op

moet blijkbaar ergens op kunnen hopen. Thatchers slogan 'Green business is good business' was tenminste meer dan eens te horen. Shakespeare schreef in *Tempest*: 'Out of that no hope, what great hope have you?' Het had het motto van de conferentie kunnen zijn.

...moet een aanpak worden ontwikkeld die industriële lozingen in de context van het milieu als geheel plaatst. Foto: Chris Pennarts.

De Environment & Safety Exhibition & Conference werd op 15 en 16 mei gehouden in het Wembley Conference Centre in Londen. Op de tentoonstelling boden 232 bedrijven en instellingen hun producten en diensten aan. Het congres was gesplitst in vier parallelsessies, waar verdeeld over twee dagen arbeidsomstandigheden, water, lucht, afval, voedsel, geluid, bodem en export van technologie aan de orde kwamen. De organisatie was in handen van Labmate Ltd., uitgevers van Scientific Publications en bladen als Labmate, International Labmate, Safetymate en International Environment and Safety News. International Environmental Technology is de nieuwste tweemaandelijks uitgave met een wereldwijde verspreiding. In 1992 zal op 12, 13 en 14 mei onder de naam International Environment 92 de volgende conferentie/tentoonstelling worden gehouden. Inlichtingen: Labmate Ltd., tel. 09 44 727 55574, fax 09 44 727 41694.

ongecoördineerde acties door de autoriteiten te vermijden.' Waarvan akte.

Het British Standards Institution bereidt een nieuwe norm voor, getiteld 'Environmental Impact Management Standard'. Het doel van deze nieuwe norm is organisaties te helpen bij het vaststellen van bedrijfskundige eisen voor het plannen en controleren van de invloed op het milieu. In de norm, die nog zomer 91 uit zal komen, ligt vast welke bedrijfsstructuren, verantwoordelijkheden, procedures, aandachtsgebieden, tests, metingen, opleidingen, rapportages en toezicht daarvoor nodig zijn. De norm zal zelf geen

bedrijven om de aandacht volledig te richten op totale kwaliteit en produktbeheer. Dat laatste betekent meer aandacht voor gezondheid, veiligheid en milieugevolgen van alle produktiestadia. Integraal ketenbeheer (from womb to tomb) strookt volledig met kwaliteitszorg.'

Bescheidenheid is een deugd waar weinig Britten last van hebben. Peter Lilley, minister van Handel en Industrie, rept tenminste opgewekt over uitdagingen voor de Britse industrie. En daarmee bedoelt hij niet de uitdaging zelf orde op zaken te stellen, maar de mogelijke export van milieutechnologie na 1992. Een land dat zo diep in de economische nesten zit